

میدان برای بازیگری ایران هموار شد

ترور اسماعیل هنیه، رهبر سیاسی حماس، توسط اسرائیل در ایران، لحظه‌ای مهم را در درگیری‌های جاری اسرائیل و فلسطین و ژئوپلیتیک گسترده‌تر خاورمیانه رقم زد. ترور اسماعیل هنیه به عنوان چهره‌ای مهم در ساختار حماس ومقاومت فلسطین،پیامدهای مختلفی را برای پویایی منطقه،روابط بین‌الملل و شرایط اقتصادی جهانی به دنبال خواهد داشت. در همین راستا ناظران مدعی‌اند که ترور هنیه نشان دهنده تشدید عمدی تنش‌ها در کارزار طولانی مدت اسرائیل علیه حماس و رهبری آن است. این کنش احتمالاً واکنش چندوجهی را از سوی ایران و محور مقاومت به دنبال خواهد داشت.از همین‌رو می‌توان گفت که در سال‌های آینده، چشم‌انداز ژئوپلیتیکی منطقه احتمالاً بی‌ثبات‌تر خواهد شد. جناح‌های مختلف در داخل حماس ممکن است حول اجرای یک موضع تهاجمی‌تر علیه اسرائیل گرد هم آیند، که به طور بالقوه منجر به افزایش تنش در امتداد مرز غزه و اسرائیل و تسهیل افزایش خشونت‌ها خواهد شد. ظهور مجدد رویارویی‌ها همچنین ممکن است منعکس‌کننده نارضایتی‌های ایدئولوژیک عمیق‌تری در داخل سرزمین‌های فلسطینی باشد، جایی‌که جناح‌هایی توانمند برای رهبری رقابت‌کنند و پویایی سیاسی را پیچیده‌تر نمایند.

کاراسرائیل دشوارتر می‌شود

واکنش‌های کشورهای عربی همسایه، به‌ویژه بازیگرانی که قبلاً روابط خود را با اسرائیل بر اساس توافق ابراهیم عادی کردند، بسیار مهم خواهد بود. کشورهایمانند امارات و بحرین ممکن است خود را در یک باتلاق دیپلماتیک گرفتار ببینند؛ بدین معنا که از یک طرف برای همصدایی با فلسطین تحت فشار افکار عمومی‌شان باشند و از طرف دیگر داشتن تعادل در روابط با تل‌آویو را در اولویت‌های خود قرار داده باشند. از همین‌رو می‌توان گفت که بقای توافق‌های دیپلماتیک موجود ممکن است به نحوه واکنش دولت‌ها در درازمدت به ترور هنیه و همچنین اقدامات تلافی‌جویانه حماس و سایر اعضای مقاومت منوط گردد. علاوه بر این، ترور هنیه به احتمال زیاد موجب تحولات ناآشناهای منطقه بار دیگر مورد ارزیابی قرار بگیرد. بازیگران غیردولتی، چون حزب... لبنان، ممکن است حمایت خود را از حماس افزایش داده‌و به‌عنوان یک جبهه‌متحد در برابر تجاوزات اسرائیل تعریف شوند. این گزاره می‌تواند واکنش گروه‌های مخالف اسرائیل را هماهنگ کرده‌و به‌طور بالقوه منجر به درگیری چند جبهه‌ای شود و لبنان و سایر کشورهای خاورمیانه را بی‌ثبات کند.

پس از هزاهای ترور اسماعیل هنیه

علاوه بر این، کشورهایمانند ترکیه که در طول تاریخ از حماس و جنبش‌های اسلامی در منطقه حمایت کرده‌اند، ممکن است تلاش‌ها و کمک‌های دیپلماتیک خود را افزایش دهند. این رخداد می‌تواند بلوک جدیدی از دولت‌ها را تقویت کرده تا بدین طریق اسرائیل و متحدان غربی این بازیگر را به چالش کشیده و به‌طور بالقوه شکافی بین قدرت‌های غربی و کشورهای همسو با ایران ایجاد کند. به بیانی بهتر شاید شاهد پس‌لرزه‌های در عرصه ژئوپلیتیک باشیم که از پایان جهانی اول تا به امروز بی‌سابقه بوده است. پیامدهای ژئوپلیتیکی ترور هنیه فراتر از خاورمیانه است و بر نحوه تعامل قدرت‌های جهانی با منطقه تأثیر می‌گذارد. ایالات متحده، به‌عنوان متحد اصلی اسرائیل، با فشار فزاینده‌ای برای متعادل کردن حمایت خود از اقدامات نظامی اسرائیل با نیاز به ثبات منطقه و رسیدگی به نارضایتی‌های فلسطینی‌ها مواجه خواهد شد. باتوجه به واکنش بالقوه کشورهای عربی و افکار عمومی جهانی، ایالات متحده ممکن است برای پذیرش برخی محدودیت‌ها در حمایت از تل‌آویو تحت فشار قرار بگیرد. در چنین شرایطی چین و روسیه ممکن است این وضعیت را فرصتی برای گسترش نفوذ خود در خاورمیانه بدانند. هر دو کشور اغلب از ایران حمایت کرده‌و با سیاست‌های آمریکا در منطقه مخالفت کرده‌اند. پیشروی‌های دیپلماتیک آنها کی‌تواند زمینه‌ساز مشارکت‌های دیپلماتیک باشد. پیامدهای ترور هنیه چارچوب‌های اقتصادی جهانی، به‌ویژه بازارهای نفت و کالا را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. به بیانی بهتر تشدید و تصاعد تنش‌ها در منطقه می‌تواند عرضه کالاها را درگیر اختلال کرده و باعث نوسان قیمت نفت شود و بدین طریق بر ثبات اقتصادی جهانی تأثیر بگذارد. خاورمیانه همچنان یک مرکز حیاتی برای تولید نفت است و عدم قطعیت‌های پیرامون درگیری‌های می‌تواند تأثیرات موقعی را ایجاد کند که بر قیمت‌های انرژی تأثیر می‌گذارد. بالآخر در شرایطی که قیمت‌ها به دلیل تنش‌های ژئوپلیتیکی در حال نوسان هستند، علاوه بر این، کشورهاییکه روابط اقتصادی قوی با منطقه دارند یا به منابع انرژی پایدار متکی هستند، مانند کشورهای اروپا و آسیا، ممکن است سیاست‌ها و استراتژی‌های انرژی خود را خرید‌های بلندمدت مورد ارزیابی قرار دهند. شرکت‌های نیز برای کاهش خطر مرتبط با بی‌ثباتی بالقوه در زنجیره تأمین نفت ممکن است به دنبال تنوع‌بخشیدن به زنجیره تأمین خود و سرمایه‌گذاری در منابع انرژی باشند.

شنبه ۲۷ • ۰۵ • ۱۴۰۳ ۱۲ صفر ۱۴۴۴ / ۱۷ آگوست ۲۰۲۴

سال هفتم شماره ۱۹۰۱

صبح‌زنگنه در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

ایران از آتش بس حمایت می‌کند

حق خون‌خواهی ایران محفوظ است

اسرائیل به دنبال آتش بس پایدار نیست

دموکرات‌ها به دنبال دستاوردسازی هستند

آرمان ملی - احسان اسقایی: چند روزی است که کشورهای

منطقه در اندیشه برقراری آتش بس بین اسرائیل و حماس هستند. حماس در ابتدا به رهبری سنوار اعلام کرد که از مذاکره حمایت می‌کند در نهایت این پالس را فرستاد که با همان شروطی که از پیش اعلام کرده با آتش بس موافقت خواهد کرد. با این وجود آنچه باعث شده آمریکا، مصر و قطر به دنبال آن باشند که به نوعی آتش بس در غزه ایجاد شود، هراس از حمله انتقام‌جویانه ایران به اسرائیل است. موردی که حماس هم بر آن مهر تأیید زده و گفته اسرائیل برای فرار از حملات ایران زیر بار مذاکره رفته است. این سوال اکنون وجود دارد که آیا اسرائیل به دنبال آتش بس است؟ چرا که ظاهراً قائل به کمتر از

در شرایطی که ایران در اندیشه پاسخ به ترور هنیه در تهران است قطر، مصر و آمریکا گفت‌وگوهایی را برای برقراری آتش بس آغاز کرده‌اند، نگاه ایران به مساله آتش بس در غزه چگونه است؟

نگاه ایران از ابتدا و در روزهای ابتدایی جنگ این بود که برای جلوگیری از کشتار زنان و کودکان باید آتش بس تحقق پیدا کند. اکنون نیز نظر جمهوری اسلامی ایران در این ارتباط تغییر نکرده است. ایران معتقد است که نیروهای رژیم اسرائیل باید از غزه خارج شده و شهرنندان فلسطینی ساکن در غزه در امنیت و سلامت زندگی کنند. این نگاه پایه اصلی دیدگاه ایران نسبت به غزه است، اما اینکه آیا این خواسته ایران تحقق پیدا خواهد کرد و در صورت اینکه این مساله محقق شود، موضوع خون‌خواهی تهران از تل‌آویو بابت تعرض به حاکمیت ایران و ترور همگان ایران در سرزمین خود چه خواهد شد، مساله دیگری است. تهران همواره به دیدگاه فلسطینی‌ها به اداره غزه و فلسطین احترام گذاشته و از آنان حمایت کرده است و از این به بعد هم حمایت خواهد کرد.

اگر توافقی برای آتش بس اتفاق بیفتد تهران در ارتباط با خون‌خواهی چه تصمیمی خواهد گرفت؟

تاخیر یا تجدید نظر و یا تغییر در نوع انتقام‌گیری می‌تواند مدنظر باشد. همچنین ممکن است بعد از آتش بس پاسخ ایران به اسرائیل محدودتر شود. تمامی این موارد بستگی به آن دارد که اولاً آنها بتوانند به آتش بس دست یابند و در ثانی این آتش بس یک آتش بس نمایشی نباشد. در هر صورت ایران حق خود در خون‌خواهی هنیه و پاسخ به تعرض اسرائیل به کشورمان را محفوظ می‌داند و بر آن تأکید خواهد کرد.

کشورهایی که به دنبال آتش بس در غزه هستند از چه نگاهی این موضوع را پیگیری می‌کنند؟

هر کشوری که به دنبال آتش بس است بر اساس منافی آن را دنبال می‌کند. آمریکا به دنبال آتش بسی است که چندان به اقتدار و امنیت اسرائیل آسیب وارد نشود، اما بتواند با رسیدن به آتش بس برای دولت کنونی و حزب حاکم در آمریکا دستاورد سازی کند و دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا از این دستاورد بهره‌برداری کند. این آتش بس در شرایطی که در آمریکا نیز اعتراضاتی به دولت وقت وجود داشته است که چرا جلوی جنگ را نمی‌گیرد، برای دموکرات‌ها بسیار ارزشمند است.

مصر و قطر در این گفت‌وگوها به دنبال چه هستند؟ مصر و قطر در گردونه آمریکا در مذاکرات حمایت می‌کنند

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

گفت: طبق زرمزه‌هایی که مادر حاشیه جلسه معرفی وزیر شنیدیم احتمال دارد حداقل ۲ وزارتخانه رای نیاورند، اما تأکید ما این بود که وزرا با آمادگی کامل در کمیسیون‌ها حضور پیداکنند. هادی محمدپور در گفت‌وگو با ایلنا، درباره وزرای معرفی شده از سوی رئیس دولت چهاردهم به مجلس شورای اسلامی گفت: طبق وعده‌ای که آقای رئیس‌جمهور دادند، قبل از اتمام فرصت ۲ هفته‌ای، اسامی وزرای پیشنهادی ایشان اعلام‌وصول و معرفی شدند. آقای رئیس‌جمهور با همفکران و اتاق فکری که تشکیل دادند، از سلیقه‌های مختلف یک کابینه فراچنجایی را معرفی کردند که می‌طلبد این تعامل هم در مجلس شکل گیرد. وی با اشاره به اینکه رئیس‌جمهوری می‌توانست وزرای قوی‌تری هم پیشنهاد دهد، افزود، یعنی این انتظار هم از آقای برنشکیان وجود داشت که باتوجه به شرایط فعلی چنین افرادی معرفی شوند. جلسه رأی اعتماد نمایندگان هم بستگی به تعامل، طرح و برنامه‌هایی که وزرا در کمیسیون‌ها مطرح کردند، دارد. محمدپور

armanmeli.ir

آرمان ملی

سیاست

دیدگاه

علی اکبر فرازی:

عراقچی استاد توازن بخشی به روابط خارجی است

سیدعباس عراقچی در فهرست وزیران پیشنهادی پزشکیان به مجلس شورای اسلامی، برای سکنداری دستگاه دیپلماسی کشور در دولت چهاردهم معرفی شد. عراقچی، دیپلمات و سیاستمدار ایرانی متولد آذر ۱۳۴۱ که از سوی پزشکیان برای تصدی پست وزیر امور خارجه پیشنهاد شده است، در حال حاضر مشاور عالی وزیر امور خارجه و عضوانجمن دیپلماسی است و از سال ۱۴۰۰ در سمت دبیر شورای راهبردی روابط خارجی فعالیت می‌کند. وزیر پیشنهادی پزشکیان از سال ۱۳۶۷ فعالیت خود را در وزارت خارجه آغاز کرده و به‌باور کارشناسان و تحلیلگران حوزه بین‌الملل انتخاب او برای این سمت می‌تواند جایگاه ایران را در منطقه و جامعه جهانی بهبود ببخشد.

وقت توازن بخشی به سیاست خارجی است

یک دیپلمات پیشین ایران در تحلیل خود از این انتخاب اظهار داشت: الان وقت توازن بخشی به روابط خارجی مان است و آقای عراقچی استاد این کار است و من برای او آرزوی موفقیت می‌کنم. علی اکبر فرازی، در خصوص اینکه عباس عراقچی جزو دیپلمات‌هایی است که در سطوح مختلف وزارت خارجه فعالیت کرده، بیان کرد: عراقچی سال‌ها در وزارت خارجه بوده و کار وزارت خارجه را از نزدیک می‌شناسد. باید به آقای رئیس‌جمهور و مردم ایران برای این انتخاب شایسته تبریک بگویم. امیدوارم که آقای عراقچی بتوانند باری بالایی که از مجلس می‌گیرند، کماکان در سنگر دفاع از منافع ملی ایران باشد تا به دستاورد‌های خوبی نائل شویم. وی در ادامه توضیح داد: آقای عراقچی در حقیقت فرزند وزارت خارجه است و در وزارت خارجه رشد کرده است. رشد وی نیز واقعی است. رشد برخی آسانسوری بوده، اما آقای عراقچی رشد واقعی کرده نه رشد یک شبه و آسانسوری. یعنی در همه مراحل حتی دوران دانشکده و بعد دوران معاونت همه این مراحل را با بااستیگی طی کرده است. فرازی اشاره کرد: عراقچی همه مراحل که طی کرد به دلیل شایستگی بوده است. امتیاز بزرگی که عراقچی دارند نیز بودن در مذاکرات حتی طرف‌های مذاکره‌کننده به تسلط او در مذاکره ادعان کردند. حتی وندی شرم، نماینده آمریکا در مذاکرات در خاطرات خود نوشته است که از تسلط آقای عراقچی به ستوه می‌آید. عراقچی مواضع جمهوری اسلامی را به خوبی می‌داند، به خوبی تبیین می‌کند و به خوبی از منافع مملکت دفاع می‌کند. این دیپلمات با سابقه در مورد بهبود شرایط ایران در سیاست خارجی با انتخاب عراقچی گفت: شرایط بسیار حساسی داریم و باید روابطمان به سمت توازن بخشی برود و این خوب نیست که ما با بخشی

از جهان رابطه داریم و آنها مطمئن باشند که ما هرگز با سمت دیگر جهان رابطه برقرار نمی‌کنیم. الان وقت توازن بخشی به روابط خارجی مان است و آقای عراقچی استاد این کار هستند و من برایشان آرزوی موفقیت می‌کنم. فرازی در مورد اینکه وزیر خارجه از مجلس رأی اعتماد بالایی بگیرد، چه اهمیتی دارد اظهار کرد: دوستان عزیز در مجلس باید توجه کنند، زمان جنگ زرمنده‌ها که به جنگ می‌رفتند همه تلاش می‌کردند امکانات پشت جبهه را به قدری فراهم کنند که آنها بتوانند به سادگی در مقابل دشمن مسلح بایستند. امروز بحث دشمن نیست، بحث میدان دیپلماسی است که برای تحکیم دوستی‌ها و فهم مشترک از قضایا باید همراه شویم. اگر وزیر خارجه حمایت حداکثری نداشته باشد، دیگران هم روی او همین حساب می‌کنند. اصولاً هر فرستاده‌ای که برای مذاکرات می‌رود در هر سطحی، حتماً باید طرف مقابل مطمئن شود که او پشتیبانی کل مجموعه را دارد. من امیدوارم که مجلس شورای اسلامی بالاترین رای اعتماد را به عراقچی بدهد و ما شاهد شکوفایی دوباره وزارت خارجه باشیم. حضور در مجامع بین‌المللی نه برای بیانیته خواندن که باید برای احقاق حق جمهوری اسلامی ایران و برای دیالوگ دو طرفه باشد و این چیزی است که ما نیاز داریم. به نظرم همه شرایط مهیا شده که شخصیت مناسبی در زمانه بسیار حساسی سکان وزارت خارجه را تحویل بگیرد. این کارشناس بین‌الملل در مورد مشکلات و راه‌های پیش رو وزارت خارجه دولت چهاردهم عنوان کرد: در پیشبرد مذاکراتمان با آژانس حملات است که اعتمادبخشی بین دو طرف انجام شود. حتماً لازم است آژانس به سؤالاتی که ما داریم پاسخ بدهد و سؤالاتی که آژانس دارد را ما پاسخ بدهیم. شاید در گذشته دو طرف نتوانستند زبان یا فهم مشترک پیدا کنند. اما با بودن عراقچی این زبان و فهم مشترک با آژانس قطعاً میسر می‌شود، چراکه عراقچی دیپلمات حرفه‌ای است و به همه زوایایی که باید گفت‌وگو شود، تسلط دارد. بعد از آژانس باید با اتحادیه اروپا وارد مذاکره شویم. وی در نهایت بیان کرد: روابط ما با اتحادیه اروپا همیشه خوب بوده است. متأسفانه مدتی است که گرفتار شرایط نامناسبی شده است. ما باید نور به روابط گذشته‌مان بتابانیم و اتحادیه اروپا و ایران متقابلاً باید به یک تفاهم مشترک برسند که هر جفتشان منافع مشترک در بهبود روابط دارند. من مطمئن هستم که آقای عراقچی با سابقه کار با اروپایی‌ها چه در قالب برجام، چه در قالب‌های دیگر قطعاً می‌تواند این رابطه را بهبود ببخشد و ما هر دو طرف مشتاق هستیم که این رابطه بهبود پیدا کند و سایه طرف‌های سوم که بر روابط ما تأثیر داشته حذف شود.

نابودی حماس نیست. اگر چنین است چرا مذاکره را در دستور کار خود قرار داده است آیا به راستی به دنبال آن است که حملات ایران را به تاخیر بیندازد؟ این سوالات با توجه به شرایطی که ممکن است در منطقه ایجاد شود وجود دارد. همچنین اینکه ایران از آتش بس حمایت می‌کند، اما تصمیمش در مورد پاسخگویی به اسرائیل چه خواهد شد؟ «آرمان ملی» برای بررسی مذاکرات آتش بس غزه با صباح زنگنه، کارشناس روابط بین‌الملل به گفت‌وگو پرداخته است اواعتماد دارد که تهران از آتش بس حمایت می‌کند و در صورت اینکه آتش بسی اتفاق بیفتد این امکان وجود دارد که تهران سطح برخورد خود را با اسرائیل کاهش دهد.

هر کشوری که به دنبال آتش بس است بر اساس منافی آن را دنبال می‌کند. آمریکا به دنبال آتش بسی است که چندان به اقتدار و امنیت اسرائیل آسیب وارد نشود، اما بتواند با رسیدن به آتش بس برای دولت کنونی و حزب حاکم در آمریکا دستاورد سازی کند و دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا از این دستاورد بهره‌برداری کند

با این چنینش میز مذاکره آتش بس ممکن خواهد بود؟

جز آمریکا، قطر و مصر نمایندگان اسرائیل هم در میز مذاکرات حضور دارند. در نتیجه این مجموعه چندان به فکر و اندیشه تحقق حقیقت و خواسته‌های حماس به صورت اساسی نیست و همه بر اساس تئوری‌های آمریکا به دنبال آتش بس هستند. از این روست که همه از پیشنهاد برای مذاکرات حمایت کردند و حماس هم اعلام کرده با شروطی به مذاکرات می‌اندیشد.

اسرائیل با وجود اینکه به دنبال نابودی حماس است چرا از میز مذاکرات حمایت کرده و نمایندگانی را برای مذاکره به محل مذاکرات فرستاده است؟

اسرائیل هم به خوبی می‌داند که همان‌طور که تاکنون نتوانسته حماس را نابود کند، از این به بعد هم نخواهد توانست به پیروزی در این زمینه دست یابد.

اکنون اسرائیل در شرایط بسیار بدی قرار گرفته است و برای خروج از این محاصه که در آن گیر کرده از مذاکره حمایت کرده است. اسرائیل در نتیجه این گفت‌وگوها

کشور دارد. برای وزارت راه یک خانم معرفی شدند، ایشان در کمیسیون‌ها صحبت کردند، باید ببینیم جومجلس به کدام سمت حرکت می‌کند، در عین حال نظر مجلس تا حدودی هم بستگی به برنامه‌های خودایشان دارد. این عضو کمیسیون اقتصادی بیان کرد: گزینه پیشنهادی وزارت راهکار سختی دارد زیرا این وزارتخانه یکی از بزرگ‌ترین وزارتخانه‌های ما از حیث تنوع فعالیت‌هاست، فعالیت‌های هوایی، زمینی، ریلی، دریایی، مسکن، شهری و راه‌سازی در آن یکجا جمع شده است. وزارت مسکن بی‌نهایت وزارتخانه سنگینی است و می‌طلبد که خانم صادق برنامه داشته باشد تا ببینیم در صحن چه می‌کند. وی یادآور شد: البته این را بگویم بزرگ‌ترین وزارتخانه ما وزارت آموزش و پرورش است، که خوشبختانه آقای کاظمی آدم باتجربه‌ای هستند که معرفی شدند. ایشان سابقه معاونت وزارت‌خانه را دارد، سرپرست وزارت آموزش و پرورش در دولت آقای رئیسی بوده، معلم بوده و از کف کلاس درس کار خود را آغاز کرده است.

محمدپور:

احتمالاً ۲ وزیر پیشنهادی رأی نیاورند